

21. SRPNA 2020

JAKO KAŽDÝ PÁTEK JSEM PRO VÁS PŘIPRAVIL STRUČNÝ PŘEHLED ZPRÁV
Z ČESKÝCH LITERÁRNÍCH LUHŮ A HÁJŮ:

Co vedlo zkušeného spisovatele k evidentnímu omylu, že tam „dal všechno“, co zjistil, nashromáždil, vyfabuloval? Byla zášť vůči Kunderovi taková, že ztratil míru? A co dělali skvělí redaktoři Špirit a Onufer ze skvělých vydavatelství Argo a Paseka, když jim Novák ten obří nesourodý text přinesl? Řekli si všichni, že čím větší špalek, tím větší literární událost? Že důkladné PR v chatrných recenzentských vodách zastře skutečnost, jak jsou ty stovky stran slabé? Tyto a další otázky si pokládá ve své **kritice Novákovy knihy Kundera** novinář a šéfredaktor Českého rozhlasu Plus [Petr Šabata](#).

„Po sametové revoluci došlo k výraznému uvolnění poměrů v mnoha směrech – literaturu LGBT nevyjímaje. Stejnopohlavní láska se dnes stala běžnou součástí literatury. Někdy se jedná o ústřední téma, jindy tvoří okrajovou linii, ale v současné české literatuře už mají gayové své pevné místo. V poslední dekádě už můžeme bezpečně hovořit přímo o kategorii LGBTQ literatury,“ píše v poslední části svého **seriálu o české LGBT literatuře** [Zuzana Pokorná](#).

„Poprask okolo vydání posledního **románu Jana Němce Možnosti milostného románu** odhalil chybějící teoretické nástroje interpretace pro tento v našem prostředí nový typ literatury. Skandinávští recenzenti a literární teoretici mají první rozpaky dávno za sebou a za již více než deset let, poté co tamní kulturní scénu zavalil Karl Ove Knausgård svou hexalogií *Můj boj*, tam vyšla na toto téma řada zajímavých studií,“ píše [Lada Halounová](#).

*

[Petra Caudr Hanzlíková](#) společně se svým mužem provozuje **designové knihkupectví Book Therapy** v Praze a Brně. Neznamená to však, že by se majitelé soustředili pouze na příjemné vyvedení interiéru. Zároveň totiž pečlivě vybírají každou publikaci, kterou na svých pultech chtějí prodávat. O jejich podniku píše Monika Zavřelová.

„I když by už technicky nic nemuselo bránit existenci ‚čtečky‘, která se fyzicky chová skoro jako papírová kniha, a přitom umí poskytnout i možnost sdílení čtenářských zážitků mezi lidmi či s autorem přímo ‚uvnitř‘, nad konkrétním textem, kladu si v poslední době stále častěji otázku, zda po něčem takovém bude ve stále digitálnějším světě masová poptávka. **Tichosti papírové knihy nelze uřvaností digitálna konkurovat,**“ myslí si nakladatel [Tomáš Baránek](#) (Jan Melvil Publishing), se kterým hovořil Jan Lukavec.

*

V pondělí 17. 8. 2020 vláda schválila „**Koncepci rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 s výhledem do roku 2030**“. Dokument spolu s přílohami je ke stažení [zde](#).

Na srpen jsou připraveny v plzeňském DEPO2015 dva pořady, které pod názvem [Letem Světem knih](#) poskytnou návštěvníkům ochutnávku k blížícímu se mezinárodnímu knižnímu veletrhu a literárnímu festivalu Svět knihy Plzeň (25. a 26. září). V neděli 23. 8. zde proběhne workshop pro děti s autorkou **Markétou Pilátovou** a ve středu 26. 8. se tu uskuteční autorské čtení **Aleny Mornštajnové**.

Ke dni 31. 7. 2020 přijalo **České literární centrum**, sekce Moravské zemské knihovny, v programu podpory autorské mobility (na období 15. 9. až 15. 12. 2020) celkem 11 žádostí. Kdo a kolik nakonec dostal, se dočtete [zde](#).

Ve středu 26. 8. bude **pražský Dům čtení** (pobočka MKP) hostit [Festival malých nakladatelů](#). Svou produkci zde představí například Nakladatelství Klíč, Nakladatelství Petr Štengl, Take Take Take, Novela Bohemica, Adolescent aj. Celým odpolednem bude provázet patronka Domu čtení, prozaička Pavla Horáková, která představí další zajímavé hosty: Kláru Vlasákovou, Marka Tomana a Štěpána Kučeru.

První položky svého **chystaného programu** zveřejnil [Knihex](#), který proběhne 5. září od 10 do 20 hodin v Kasárnách Karlín a jako obvykle nabídne kromě prezentace malých nakladatelů autorská čtení, diskuze a divadelní představení.

*

[Anna Řehůrková](#) studuje na Katedře výchovné dramatiky DAMU, takže kromě poezie má blízko i k divadlu, nejen proto se rovněž účastní coby autorka exhibic ve slam poetry. Sama sebe označuje za rebelku a ve svých textech se snaží překračovat svou komfortní zónu. Svě texty dosud nikde nepublikovala, básnický blok připravený Filipem Klegou pro **Nedělní chvílku poezie** je její premiérou.

[Pavel Zajíc](#) je básník obvykle přiřazovaný k proudu „nové vlny“ angažované poezie. V roce 2012 se stal laureátem Literární soutěže Františka Halase, kde získal i Zvláštní cenu Klementa Bochořáka – to vedlo k vydání prvotiny *Ona místa* (2013). V druhé knize *Peníze* (2018) Zajíc vstupuje do kancelářských budov, dekonstruuje reklamní slogany a vyprázdňené pracovní pohovory. V nových básních se částečně vrací k obraznosti první sbírky a **vstupuje na území přírodní lyriky**. Environmentální přesah je spojen s autorovou typickou ironií; Zajíc je radikální, ale na žádnou stranu se nestaví s nekritickým nadšením. Výběr z jeho tvorby připravil pro web Literární.cz Jan Škrob.

*

Na závěr jako obvykle připojuji několik aktuálních **knižních tipů**...

[Martin Stöhr: Užitá lyrika \(nakl. Host\)](#)

Autor (ročník 1970) kdysi začínal v širokém proudu spirituálně laděné poezie, ale časem se krusta této kanonické poetiky rozvolnila ve prospěch akordů spíše nekonfesionálních, civilních a formálně nesvázaných. Stöhrova pátá řadová sbírka shrnuje básně, které vznikaly od roku 2012, kdy vyšla jeho poslední knížka *Smích ze snu*. Básně jako lyrické nálezy, které se nenechaly odehnat. Zasuté vitráže vzpomínek a kradmých stesků při pouti časem, v němž „život náš je v půli se svou poutí“. A jemné úsměvy nad marností takového počínání navrhc. Lyrika užitá ve smyslu prožitosti, lyrika někomu snad i užitečná v duchu známého výroku: „Poezie? Něco pro někoho, nic pro všechny...“

[František Tichý: Labyrint nedokončených setkání \(nakl. Baobab\)](#)

Marek – věčný průšvihář z choceřadského děčáku, který od života už nic nečeká. Filip – kluk z gymplu a jeho tajemství (které tak trochu tají i sám před sebou). Starý deník (psaný před posledním transportem) nalezený na tereziňské půdě... a chvíle, ve které se celý život obrátí naruby. Dobrodružný příběh ze současného i protektorátního Terezína se nevyhýbá vážným tématům a klade otázky, na něž není snadné najít odpověď. Tak jako pro tři dospívající kluky není snadné najít sama sebe.

[Alexej Salnikov: U Petrovových řadí chřipka \(přel. Alena Machoninová, nakl. Paseka\)](#)

Život Petrova staršího je celkem fádni, dokud se po jedné pitce neprobudí v pohřebním voze spolu s mrtvolou. Žije v hlavním městě Uralu, pracuje jako automechanik. Hodně pije, vede s kumpány nekonečné řeči. Spolu s manželkou a synem se mátoží neutěšenou realitou ruského zapadákov, jehož podobu navíc rozostřuje horečnatý opar chřipky, kterou se všichni nakazili. A právě tahle nemoc v nich probudí potlačované pudy a spustí řetězec bizarních a groteskních událostí. Knihovnice Petrovová odkrývá svou temnou minulost, ukazuje se, že i Petrov starší má leccos za sebou a jejich syn pak už jen připomíná, jak se morální ochablost přenáší z generace na generaci. Obzvlášť když rodiče o dítě jeví přibližně tolik zájmu jako o pokojovou rostlinu. Zdánlivě obyčejný život ruské rodiny tak spěje ke katastrofě.

[Aleksander Kaczorowski: Ota Pavel. Pod povrchem \(přel. Martin Veselka, nakl. Host\)](#)

Život Oty Pavla je ztělesněním osudu obyvatele střední Evropy ve dvacátém století, příkladem toho, jak velké události určují lidský osud, aniž by na ně člověk měl jakýkoli vliv. Otovi Pavlovi nejvíce záleželo na tom, aby se stal spisovatelem. To se mu podařilo. A přestože se nedočkal slávy ani bohatství, stal se pokračovatelem velké tradice středoevropské židovské literatury, jejímiž vrcholnými představiteli byli Franz Kafka, Egon Erwin Kisch nebo Max Brod. Přitom však zůstal spisovatelem navýsost českým. – Polský publicista Aleksander Kaczorowski živým reportážním stylem zachytil košatý životní příběh Oty Pavla a jeho rodiny. Díky osobnímu nasazení se mu podařilo vypátrat některé dosud neznámé skutečnosti a souvislosti, získat nová svědectví pamětníků a zachytit atmosféru míst spjatých s Pavlovým životem i tvorbou (například slavnou Smrtí krásných srdců). Čtenáři nepochybně ocení svěží pohled na českou literaturu a kulturu zvenčí, z perspektivy našich severních sousedů, u nichž Češi dlouhodobě patří k nejoblíbenějším národům.

Petr Nagy

Půlnoční Noviny P. N. naleznete na webu [Literární poustevna](#) či v Poznámkách na facebookové stránce [Literární poustevna Petra Nagye](#) a případným zájemcům je budu milerád pravidelně zasílat e-mailem ve formátu PDF (pište na poselpulnoci@seznam.cz).